

Krisen i Venezuela förklarad

Detta har hänt i det pågående kuppförsoket i Venezuela: ? Allt började förra onsdagen. Oppositionsledaren Juan Guaidó, talman i Nationalförsamlingen, utnämnde sig då till interimspresident under ett offentligt tal. Till saken hör att Venezuela höll presidentval förra året. Huvuddelarna av oppositionen bojkottade valet, men andra delar ställde upp i valet och erkände sig besegrade. Venezuela har ett helt elektroniskt valsystem där alla partier har rätt att delta i kontrollen av den automatiserade rösträkningen, vilket sammanlagt gör det väldigt svårt att fuska.

Nationalförsamlingen har överhuvudtaget inget med presidentvalen att göra. Om presidentens mandatperiod måste avbrytas är det vicepresidenten som ska träda in. Juan Guaidó är alltså inte vald av någon till president, och följde ingen som helst formell procedur.

Guaidós tilltag var dock långt ifrån spontant, utan hade föregåtts av intensiva och hemliga resor till USA, Colombia och Brasilien (har Associated Press avslöjat). Och det är uppenbart att USA och deras främsta allierade i regionen (beundrare av dödsskvadroner och militärdiktaturer) hade försökt bereda vägen för ett snabbt erkännande av Guaidó som ?interimspresident?.

Bland det första som hände var att 16 av 35 (eller 34, jag har hört olika siffror) av OAS medlemsstater erkände Guaidó som interimspresident och hans föreslagna ambassadör till OAS. De lyckades dock inte få majoritet och misslyckades med att få Guaidós sändebud erkänt som Venezuelas officiella representant.

Venezuelas armé gick relativt snabbt ut och fördömde kuppförsoket och uttryckte sin fulla lojalitet till landets president, Nicolas Maduro (?lojalitet? i konstitutionella termer).

Snart beordrade Venezuela USA:s diplomatiska personal att lämna landet inom 72 timmar och beordrade sin egen diplomatiska personal i USA att resa hem. Först lät det som att USA tänkte vägra att följa beslutet, men nu ska huvuddelen av personalen ha lämnat Venezuela (ironiskt nog eskorterade av säkerhetsstyrkor från den regering de inte erkänner).

Guaidó å sin sida uppmanade Venezuelas diplomater att vägra lämna USA och istället bli ?erkända? av honom som Venezuelas ?legitima? diplomatiska representanter. Igår landade de i Caracas ? ingen tycks ha åttlytt kuppmaakarens uppmaning.

De tidigare rådande ekonomiska sanktionerna mot Venezuela har nu utvidgats. Venezuelas statliga oljebolag har en omfattande verksamhet i USA. USA har sagt att de inte längre tänker handla med Venezuelas regering, utan med Juan Guaidó (som märk väl inte ens har skrivit ner en regering på en papperslapp).

Frågan är vad det innebär ? kommer USA försöka beslagta venezuelansk egendom i USA? Och med tanke på att Venezuelas olja ägs av staten, hur ska de få tag på någon venezuelansk olja?

Guaidó är en ?president? utan regering, stat och armé. Om han inte snart lyckas få kontroll över någon del av maktapparaten

kommer alla diplomatiska relationer med honom att bli av högst platonisk karaktär.

Den internationella koalitionen mot Venezuela, anförd av Trump, Almagro och Bolsonaro, har satsat alla sina marker på att Guaidó ska lyckas störta den sittande regeringen. Igår möttes FN:s säkerhetsråd och avvisade med några rösters marginal USA:s förslag till resolution till stöd för kuppförsoket. Ytterligare ett, om än knappt, multilateralt nederlag för USA och deras allierade.

Även Storbritannien deltar i utpressningen av Venezuela som stat och har nu åtminstone för tillfället konfiskerat de stora guldreserver Venezuela har i landet. Efter de senaste dagarnas misslyckanden har nu USA lyckats få med flera av de tyngsta EU-länderna på en hårdare linje, och Spanien, Frankrike, Tyskland och Storbritannien kräver nu att Venezuela utlyser nyval till presidentposten inom åtta dagar, annars kommer de erkänna Guaidó som Venezuelas ?interimsresident?.

Venezuela svarade snabbt att det var ett oacceptabelt ingrepp i deras interna angelägenheter. Det är oerhört svårt att se att Venezuela skulle utlysa nyval när de anser att de hållit ett presidentval enligt konstens alla regler för ett knappt år sedan.

Frågan är dock om regeringen i längden kommer kunna stå emot den oerhörda ekonomiska och diplomatiska pressen. Det har väl inte lyckats undgå någon att Venezuelas ekonomi är fullständigt dysfunktionell. Folk hankar sig fram på de matpaket staten levererar, men folk har i allmänhet oerhört lite pengar att röra sig med. Ironiskt nog tillhör dock de välbeställda som avskyr chavismen och Maduro mest de få lyckligt lottade som hittar sätt att leva som om ingenting hänt. En vän som besökt Venezuela flera gånger de senaste åren har berättat om ett köpcenter i stil med Mall of Scandinavia där folk smörjde kråset på food courts och shoppade kläder.

Det många dock inte förstår är att den venezuelanska oppositionen sedan flera år tillbaka varit kraftigt stukad pga interna stridigheter mellan mer förhandlings- respektive konfrontationsinriktade delar. Det är också viktigt att ha med sig att många venezuelaner som inte har mycket till övers för Maduro hyser stort agg mot särskilt de mest konfrontativa delarna av högern, som associeras med den rika vita eliten och som av en betydande del av befolkningen betraktas som USA-lakejer.

Men nu har oppositionen fått ett tydligt fokus och tror sig i alla fall skymta makten i fjärran. Det kan leda till ett uppsving för massdemonstrationer som om de kombineras med nedstängning av ekonomin kan leda fram till någon dramatisk sammandrabbning som skulle kunna leda till att armén ingriper för att ?återupprätta ordningen?.

Det är dessvärre inte heller helt otänkbart att ett inbördeskrig eller någon form av invasion skulle kunna ske, men insatserna för det är oerhört höga för USA och den venezuelanska högern. Trump har dock just utsett en man vid namn Elliott Abrams, som på 80-talet var en stor påhejare av dödsskvadronhögern i Centralamerika, till ?ansvarig för demokratiseringen av Venezuela?.

Ju mer den politiska kampen i Venezuela får prägel av en kamp mellan nationellt oberoende och utländsk inblandning, desto starkare hand har Maduro. Och om ? OM ? exempelvis colombianska, brasilianska eller amerikanska trupper skulle invadera Venezuela skulle instinkten att försvara sitt hemland vägleda de flesta venezuelaner.

Till saken hör att Venezuela utöver den vanliga armén, som i huvudsak består av de 90% av befolkningen som definieras som ?morenos? (ordagrant ?bruna?), alltså vanliga killar som har väldigt lite gemensamt med den USA-tillvända eliten, har ett hemvärn på minst 500.000 personer. I samband med Donald Trumps hot förra året om militär intervention i Venezuela hölls stora militärövningar i hela Venezuela, med betoning på hemvärdet.

Av alla dessa anledningar tror jag även en ?loose cannon? som Trump kommer att fundera både en och två gånger innan han ger sig på något sånt. Då återstår den sedan flera år pågående utnöttningsstrategin, som nu kommer accelereras. Ett land kan inte ha två presidenter under allt för lång tid. Kommer sprickor uppstå i någon del av den venezuelanska staten? Eller kommer den venezuelanska högern, USA och deras allierade visa sig ha gått till offensiv för tidigt? Det återstår att se. Det skulle inte vara helt lätt att backa tillbaka från detta.

Socialistiska Nätverket, Erik Andersson 190127

https://socialistiskanatverket.wordpress.com/2019/01/27/vad-hander-egentligen-i-venezuela/?fbclid=IwAR06V980t2RZZtTYAJWHacugAxVcyZBxncCoWUVGyuR-R3_cYt6WVdAkIKg